

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Шифр, назва дисципліни	DP014 Економікс / Economics
Рівень вищої освіти	Початковий (короткий цикл)
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітня програма	Економіка та управління бізнесом
Семестр	3 семестр
Курс	2 курс
Анотація курсу	<p>Предмет навчальної дисципліни є економічна поведінка людей з приводу використання обмежених виробничих ресурсів, які мають характер багатоцільового призначення з метою виробництва різноманітних товарів і послуг для задоволення потреб суспільства як на мікро-, так і на макроекономічному рівнях. На мікрорівні досліджуються економічні проблеми структурних елементів національної економіки, а на макрорівні – проблеми усієї національної економіки</p> <p>Мета навчальної дисципліни на рівні мікроекономіки формування ринково-орієнтованого економічного світогляду та знання стосовно правильного економічного вибору та оцінки використання обмежених виробничих ресурсів щодо оптимальних господарських рішень структурних елементів національної економіки; на рівні макроекономіки формування системи знань з приводу дослідження ефективності функціонування національної економіки загалом або ефективності функціонування економічної системи та її загальнонаціональних механізмів.</p>
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=227
Мова викладання	українська
Лектор курсу	канд. екон. наук Здір Віктор Анатолійович канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: victor19831111@ukr.net Messenger: https://www.facebook.com/victor.zdir
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	<i>Економіка та управління бізнесом:</i> http://csbc.edu.ua/documents/otdel/oop_eb.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Перелік спеціальних	СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-,

компетентностей (СК)	<p>макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістово інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК5. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.</p> <p>СК8. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціальноекономічні процеси.</p> <p>СК9. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК10. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК11. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p>
Перелік програмних результатів навчання	<p>ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.</p> <p>ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,</p> <p>ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.</p> <p>ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>ПРН 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p> <p>ПРН 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.</p> <p>ПРН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>ПРН 9. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин</p> <p>ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістово інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.</p> <p>ПРН 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.</p> <p>ПРН 19. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН 20. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p>

Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	<p>Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самост. роботи студентів – 75 Форма підсумкового контролю – залік</p>
Методи навчання	Вербалний метод; пояснюально-демонстраційний метод; метод проблемного викладання; індивідуальні та групові завдання; розв'язування задач, робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації).
Зміст дисципліни	
Тема 1. Теорія поведінки споживача.	<p>Поняття про потреби та їх види. Економічні блага, їхня класифікація. Сукупна і гранична корисність. Процес споживання, динаміка зміни корисності. Перший закон Госсена. Криві байдужості як спеціальний інструментарій мікроекономічного аналізу. Карта кривих байдужості. Гранична норма заміщення благ. Поняття про рівновагу споживача. Модель споживання набору благ. Другий закон Госсена.</p> <p>Оптимальний вибір і зміна доходу споживача. Лінія «дохід–споживання». Крива Енгеля. Побудова лінії «ціна–споживання». Лінія індивідуального попиту споживача. Ефект заміщення та ефект доходу. Парадокс Гіффена.</p>
Тема 2. Аналіз попиту, пропонування та ринкової рівноваги.	Попит і закон попиту. Пропозиція і закон пропозиції. Взаємодія попиту і пропозиції. Еластичність попиту і пропозиції.
Тема 3. Мікроекономічна модель підприємства. Витрати і результати виробництва.	Підприємство як суб'єкт ринку та виробничо-ринкова система. Фактори виробництва. Витрати виробництва. Частинна варіація факторів виробництва. Ізокvantна варіація факторів виробництва. Пропорційна варіація факторів виробництва. Оптимум виробника.
Тема 4. Вільна конкуренція та ринки із різним ступенем її обмеження.	<p>Модель ринку досконалої конкуренції та її характеристики. Ринкова поведінка підприємства в короткострочковому періоді. Ринок досконалої конкуренції в довгострочковому періоді. Модель «чистої монополії» та її характеристики.</p> <p>Монопольний ринок у короткострочковому та довгострочковому періодах. Особливості функціонування реальних монополізованих ринків. Основні ознаки олігополії. Теоретичні моделі олігополії. Особливості організації олігополістичного ринку. Ознаки і поширення монополістичної конкуренції. Нецінова конкуренція.</p>
Тема 5. Макроекономічні показники системи національних рахунків.	Система національних рахунків у відповідності з міжнародним стандартом. Поняття валового внутрішнього продукту. Роль цінового фактора у вимірюванні ВВП

Тема 6. Макроекономічна нестабільність: економічний цикл, безробіття та інфляція.	Економічні коливання та економічні цикли. Ринок праці та механізм його функціонування. Зайнятість і безробіття. Причини та показники інфляції. Наслідки інфляції та антиінфляційна політика. Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Інфляція в Україні та її особливості.
Тема 7. Сукупний попит і сукупна пропозиція.	Сутність сукупного попиту. Сукупна пропозиція. Рівновага сукупного попиту та сукупної пропозиції (модель AD-AS).
Тема 8. Споживання, заощадження та інвестиції. Моделі макроекономічної рівновагі.	Споживання та заощадження. Економічна нерівність. Інвестиції. Сукупні витрати та ВВП.
Тема 9. Монетарна та фіскальна макроекономічна політика.	Місце і роль держави в економічному кругообігу, формування економічної рівновагі. Дискреційна і недискреційна фіскальні політики. Пропозиція грошей, попит на гроші, механізм грошового ринку. Монетарна політика
Тема 10. Зовнішньоекономічна політика	Поняття і сутність зовнішньоекономічної діяльності. Платіжний баланс. Валютний курс. Вплив зовнішньої торгівлі на економіку
Тема 11. Економічне зростання.	Основні засади теорії економічного зростання. Моделі економічного зростання. Джерела та фактори економічного зростання.

Політика дисципліни

Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна добросередньоть	У випадку недотримання політики академічної добросередньоть (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку. Підсумкова оцінка виставляється як загальна сума балів набраних за результатами поточного контролю.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Виконання завдань на семінарських заняттях (46*10)	40 (сумарно)
Модульні контрольні роботи (156*2)	30 (сумарно)
Захист розрахункової роботи	30
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Аналітична економіка та макроекономічна політика: Навчальний посібник для студентів спеціальності – Економіка / За ред. академіка І.Ф. Прокопенка. – Харків: видавництво Іванченка І.С., 2019. – 416 с.
2. ЕКОНОМІКС. Частина 1: Вступ до економікса. Мікроекономіка: Навчальний посібник / Баула О.В., Вісина Т.М., Лютак О.М., Савош Л.В., Кравчук О.Я., Зелінська О.М., Полянська Т.О. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2021. 320 с.
3. Основи економічних знань: навч. посіб. для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти / Алевтина Кудінова, Ірина Кулага, Ксенія Лопух. — Київ : ВЦ «Академія», 2023. — 208 с. : іл.
4. Зварич. Р. Економікс: Навчальний посібник / Р. Є. Зварич. – Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2011. – 297 с.
5. Петруня Ю. Є., Задоя А. О. Економіка: базовий курс : навчальний посібник. – [6-те вид., переробл. і доп.]. – Серія :“Бізнес. Економіка. Фінанси”. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2023. – 200 с.
6. Макаренко М. І. Макроекономіка : підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. – 2-ге вид., переробл. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 307 с
7. Макро- та мікроекономіка [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, А. В. Литвиненко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доцента М. А. Мащенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 214 с.
8. Мікроекономіка: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. – Харків: УкрДУЗТ, 2022. – 305 с
9. Мікроекономіка: навч. посіб. / Г.П. Пасемко, Л.Г. Бага, Г.Є. Бесседіна та ін. – Харків: ХНАУ, 2020. – 118 с.
10. Мартин Ольга Максимівна Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина I: навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. 271 с.
11. Основи економічної теорії : навч. посіб. / Ю. Г. Козак, С. С. Шаповал, О. С. Кіро та ін. ; за ред. Ю. Г. Козака, С. С. Шаповал. – К. : ЦНЛ, 2019. – 264 с.
12. Макроекономіка : підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. – 2-ге вид., переробл. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 307 с.
13. Arestis Ph. Microeconomics, Macroeconomics and Economic Policy. – Palgrave Macmillan, 2021. – 320 p.
14. Pindyck R.S. Microeconomics / R. Pindyck, D. Rubinfeld. – 8-th ed. – Pearson education, Inc. – Boston et al., 2023. – 743 p.
15. Snyder C. Microeconomic Theory. Basic Principles and Extensions / C. Snyder, W. Nicholson, R. Stewart – Cengage Learning. – Hampshire, 2019. – 536 p.